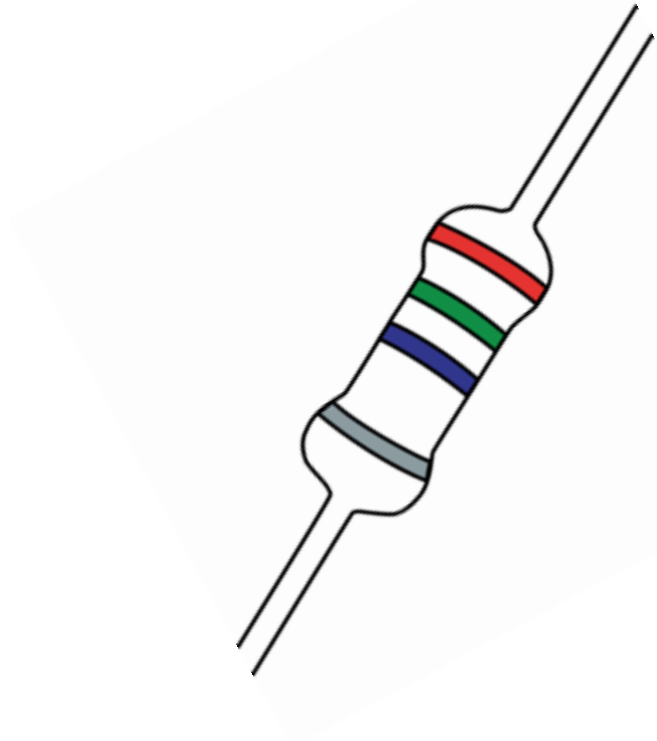

Föreläsning 3 – Ip2

'Verklig' OP

- Komparator
- Summerande förstärkare
- Differansförstärkare
- Integrator / Derivator
- Aktiva Filter

Tenta

- ***Färdigrättad***
- ***Tentavisning Idag 12.00-12.20 i labbsalen!***

- ***14% - U***
- ***16% - 3***
- ***31% - 4***
- ***38% - 5***

Laborationer 3

- ***Förberedelseuppgifter***

För att få labba

- ***Klarat dugga***
- ***Kopplat upp krets enligt förberedelseuppgift***

Laborationer

Laboration 4 – Enskilt Miniprojekt

Anmäl er på kurshemsidan

Anmälningens nummer ger vilket projekt ni ska göra
pdf med projektbeskrivning finns på hemsidan.

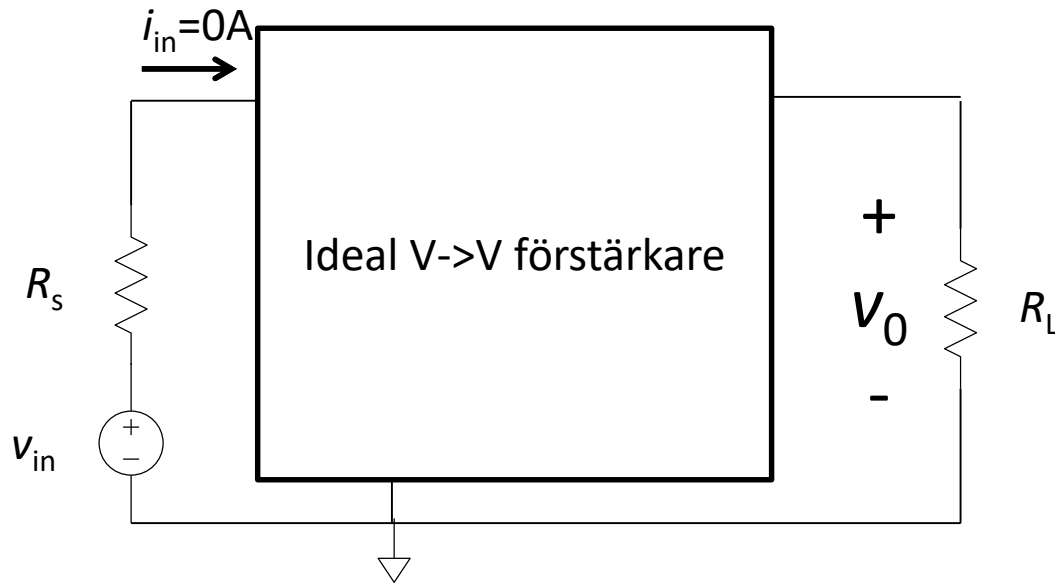
Kretsen konstruerar ni på egen hand

Laborationstillfället: 7 (min)-10(max) min presentation av kretsen (ppt!)

Godkänd: Godkänd presentation och fungerande krets

Börja i god tid!

V→V förstärkare

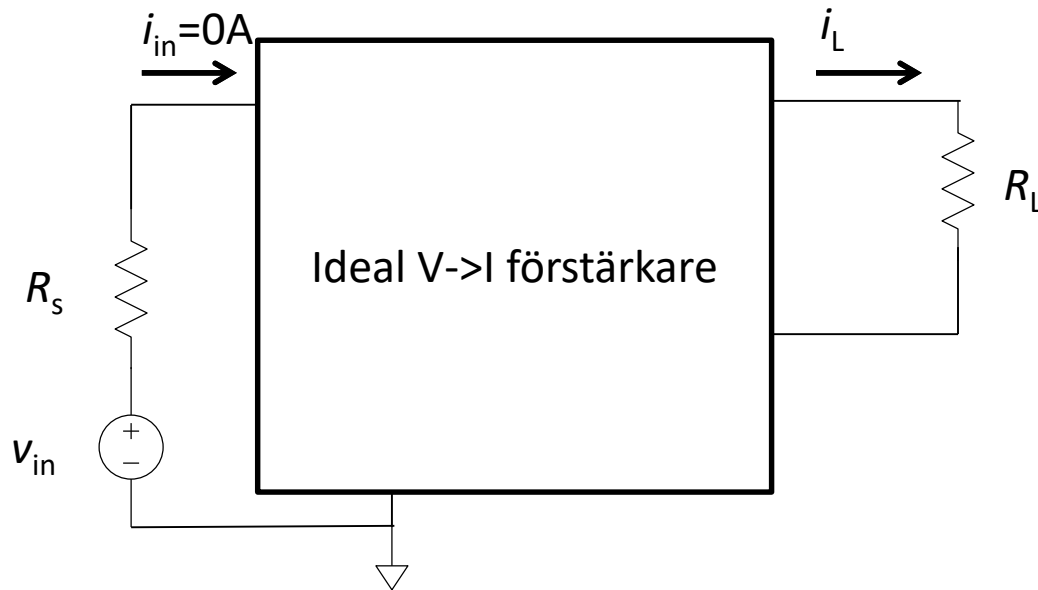

Förstärkning oberoende
av R_s : $R_{in} = \infty \Omega$ $i_{in} = 0A$

v_o oberoende av R_L :
 $R_o = 0 \Omega$

$$v_o = \left(1 + \frac{R_2}{R_1}\right) v_{in} \quad \text{Oberoende av } R_s \text{ och } R_L!$$

V → I förstärkare

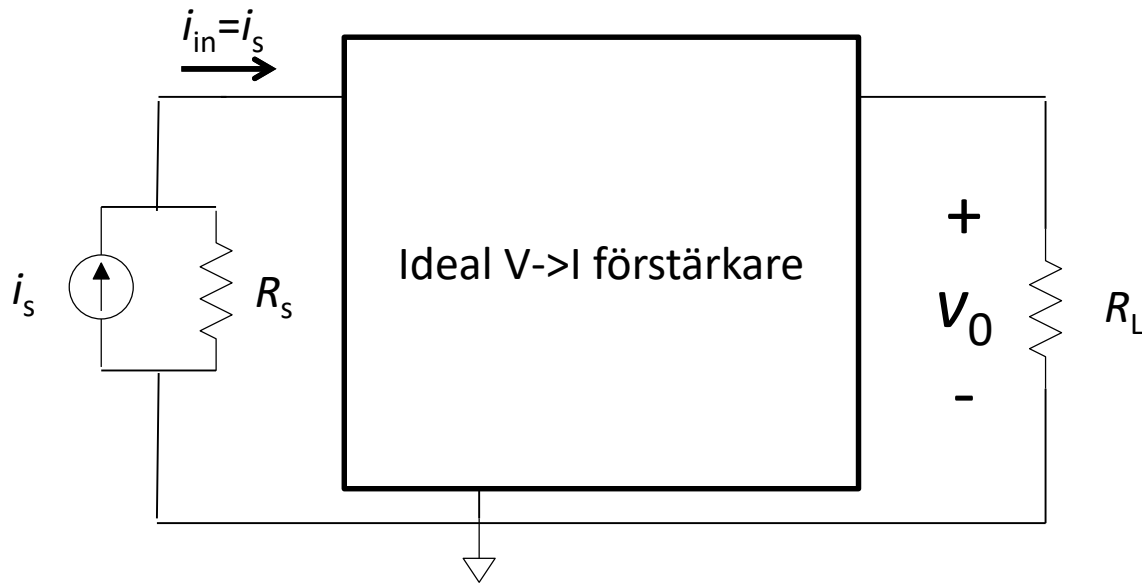

Förstärkning oberoende
av R_s : $R_{in} = \infty \Omega$

i_L oberoende av R_L :
 $R_o = \infty \Omega$

$$i_L = \frac{1}{R_1} v_{in} \quad \text{Oberoende av } R_s \text{ och } R_L!$$

I → V förstärkare

Förstärkning oberoende
av R_s : $R_{in} = 0\Omega$ $i_{in} = i_s$

v_0 oberoende av R_L :
 $R_o = 0\Omega$

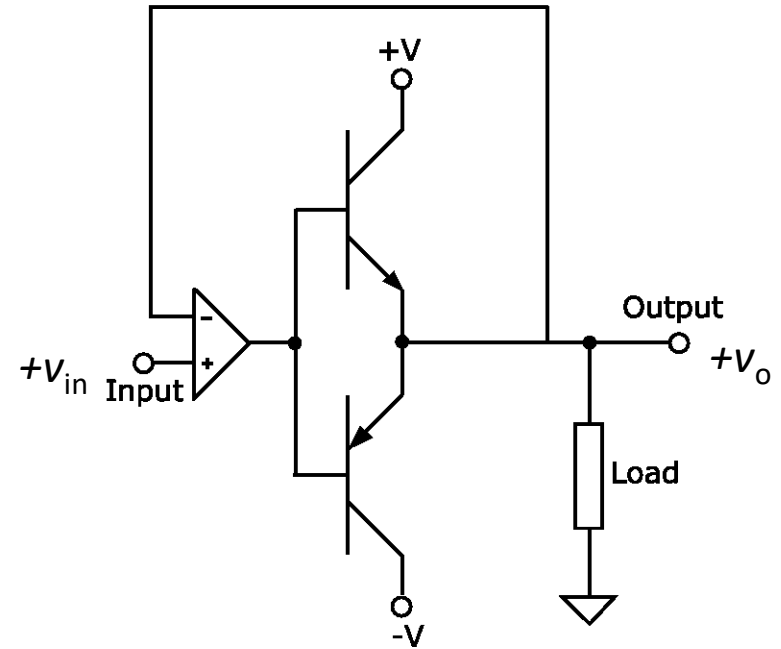
$$v_0 = -R_F i_s \quad \text{Oberoende av } R_s \text{ och } R_L!$$

Klass B Push-Pull-Steg

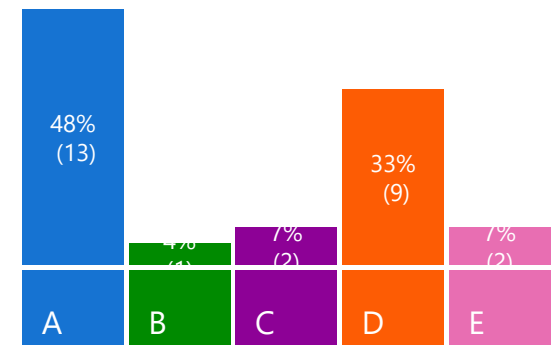
Op-ampen är negativt återkopplad.

Utan att veta exakt vad komponenterna i mitten gör – hur stor **bör** v_o vara?

- A. $v_o = v_{in}$
- B. $v_o = +V$
- C. $v_o = -V$
- D. $v_o = -v_{in}$
- E. ????

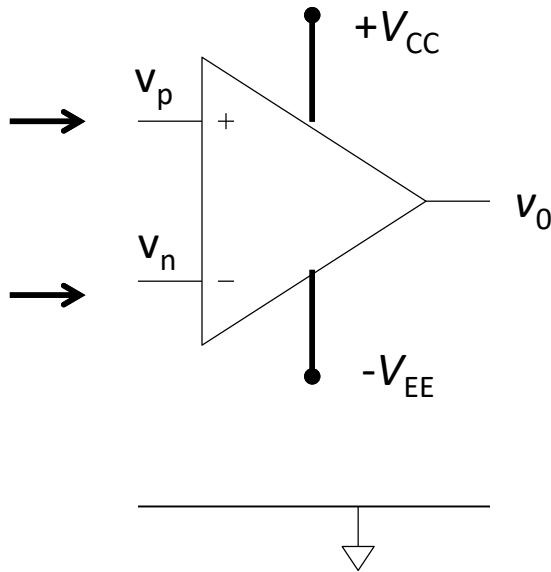

nano.participoll.com

Ideal Operationsförstärkare

Differentiell förstärkare
 $A_d = 10^5 - 10^6 \approx \infty$

$$v_o = A_d(v_p - v_n)$$

Maximal $v_o = +V_{CC} / -V_{EE}$

Anslutningarna matningsspänning V_{CC}
 V_{EE} ritas ibland inte ut

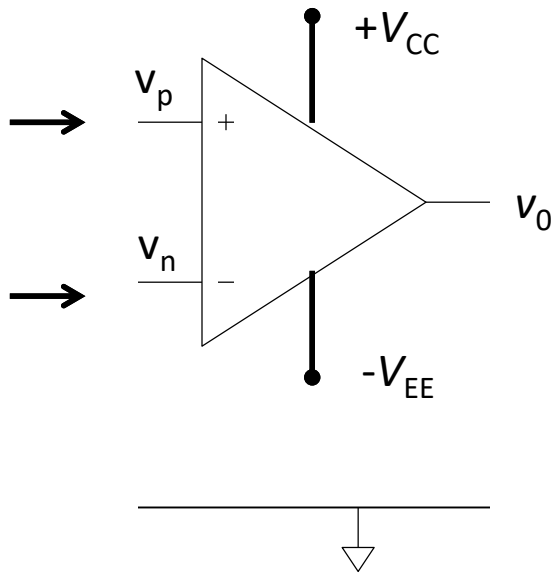
Ideal OP

Återkopplad förstärkare:

$$v_n = v_p$$

$$i_p = i_n = 0 \text{ A}$$

Verklig operationsförstärkare – viktiga begränsningar

Typiska värden på biaseringen
 $V_{CC}, V_{EE} = +/-10V$

Differentiell förstärkare
 $A_d = 10^5 - 10^6 \approx \infty$

$$v_o = A_d(v_p - v_n)$$

Maximal utspänning $\approx -(V_{EE}+1V) / +(V_{CC}-1V)$
Dvs om $V_{EE}=-10V, V_{CC}=+10V$ så är $v_o \leq +/-9V$

Maximal utström: $i_o \leq 30 \text{ mA}$ – begränsar lastresistansen!

Minimal inspänning = $v_n, v_p > V_{EE}+1V$
Maximal inspänning = $v_n, v_p > V_{CC}-1V$

Verklig operationsförstärkare – Gain-bandwidth-Product

$$A_d \approx \frac{A_0}{1 + \frac{jf}{f_0}}$$

$$A_0 \approx 10^5$$
$$f_0 \approx 10 \text{ Hz}$$

Icke återkopplad OP.
Hög förstärkning – låg bandbredd

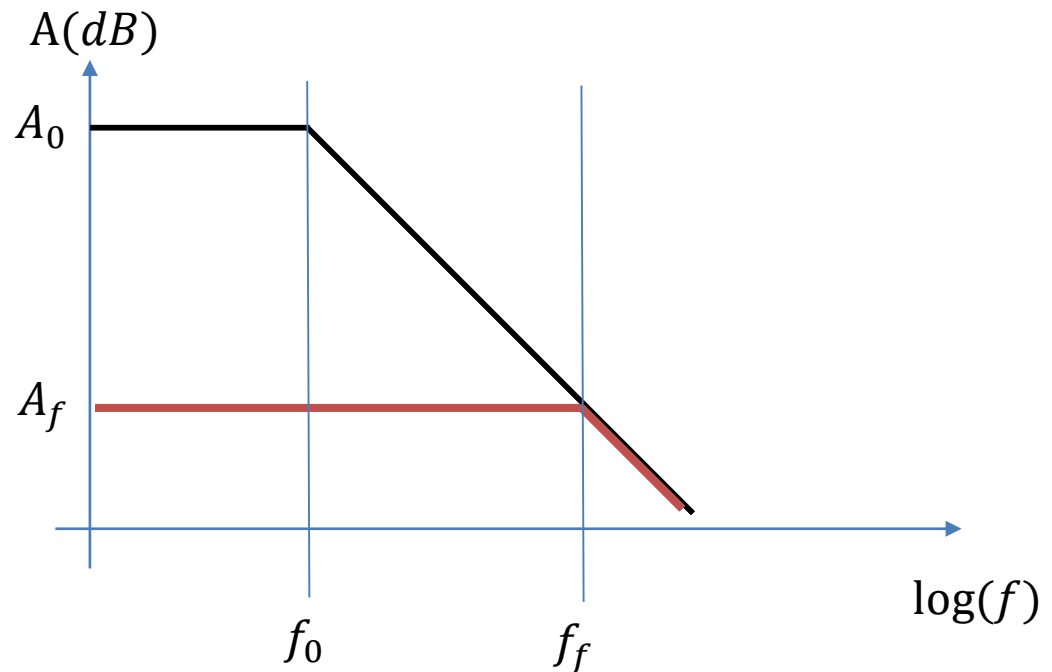
$$A_0 f_0 = GBP \approx 1 \text{ MHz} \quad (\text{Exakt värde beror på vilken OP})$$

Återkopplad OP (V-V)

Lägre förstärkning – högre bandbredd

$$A_f = 1 + \frac{R_1}{R_2}$$

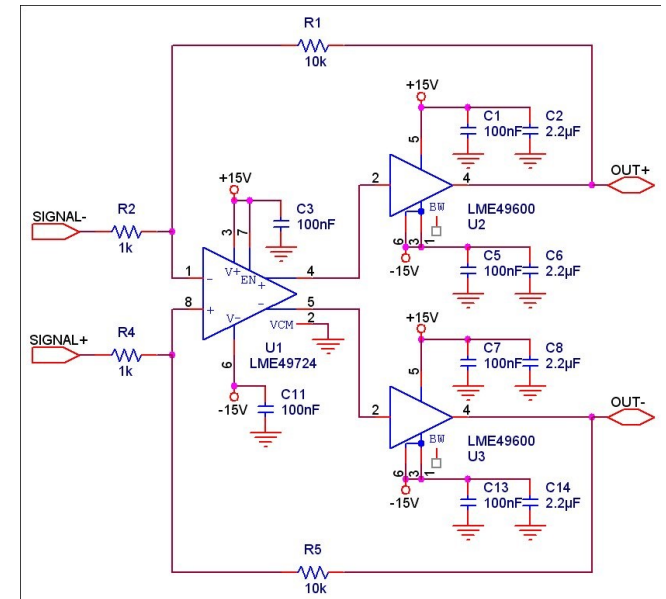
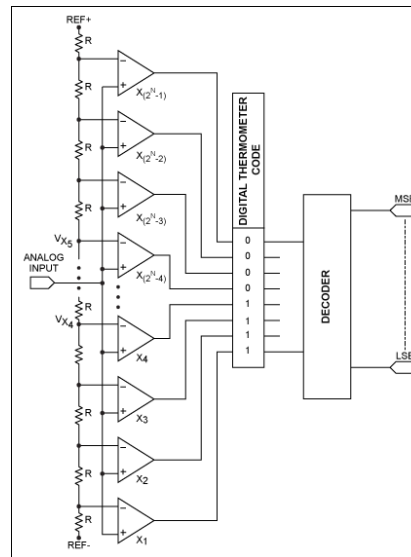
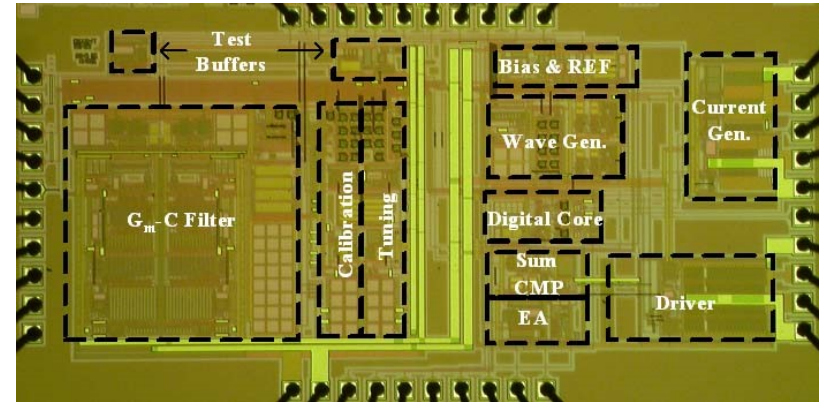
$$A_f f_f = GBP$$

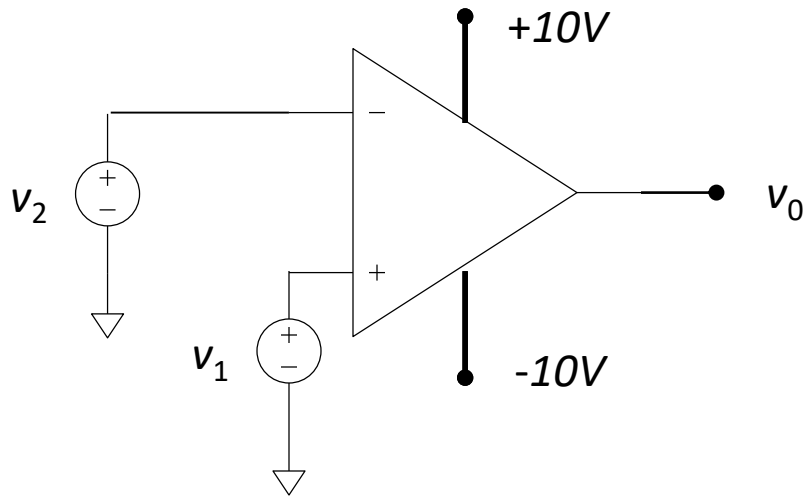
Operationsförstärkare

- **Generell modell** för återkopplade förstärkare – **både** diskreta och integrerade kretsar
- Byggblock i AD/DA omvandlare
- Billiga & Enkla för att snabbt bygga mindre kretsar

Icke återkopplad Op-Amp-koppling

Vad är v_0 om:
 $v_1=0V$ och $v_2=0.1V$?

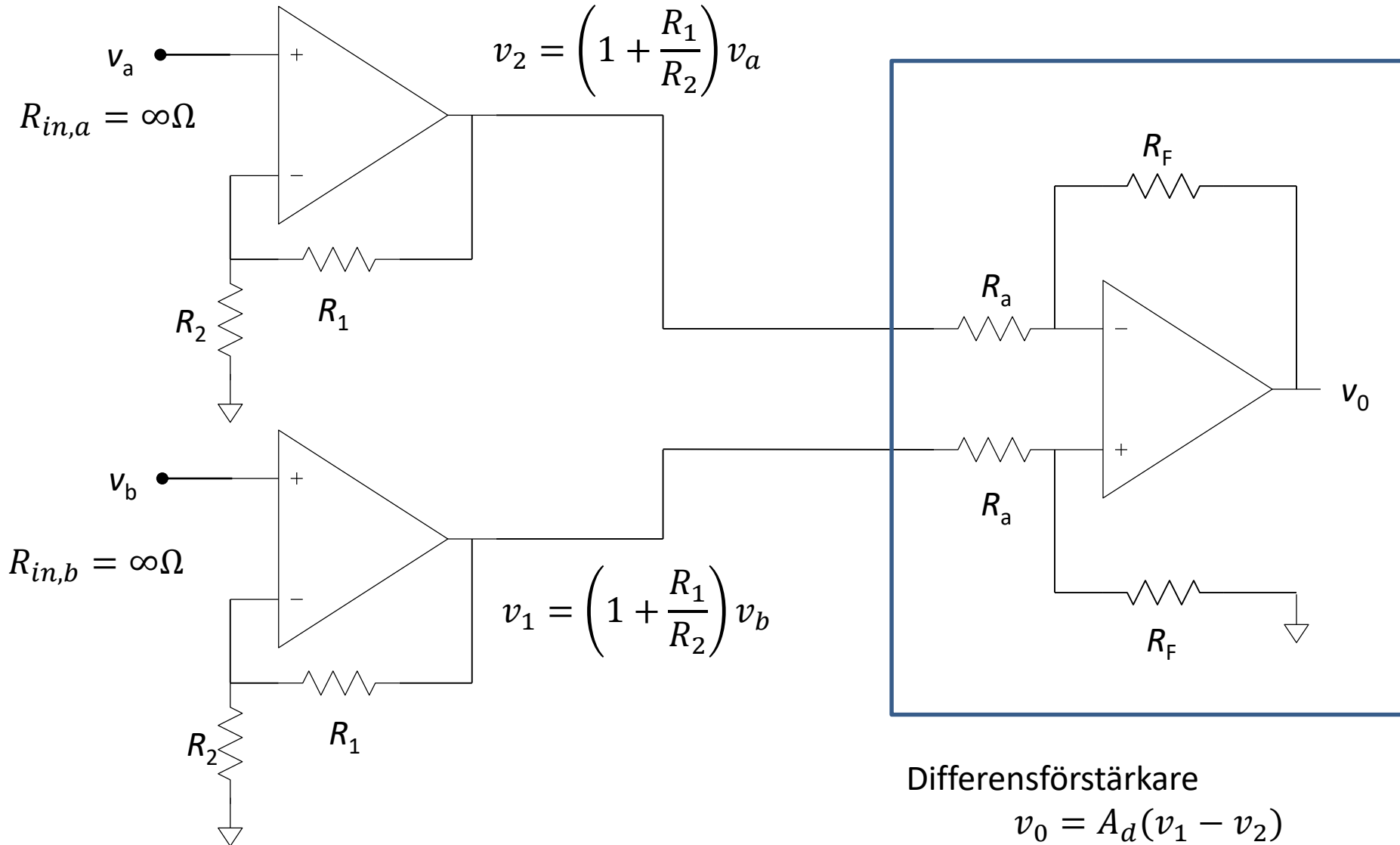
OBS – inte negativ återkoppling så
 $v_n \neq v_p!$

- A. $-0.1V$
- B. $-10V$
- C. $+10V$
- D. $0V$
- E. ???

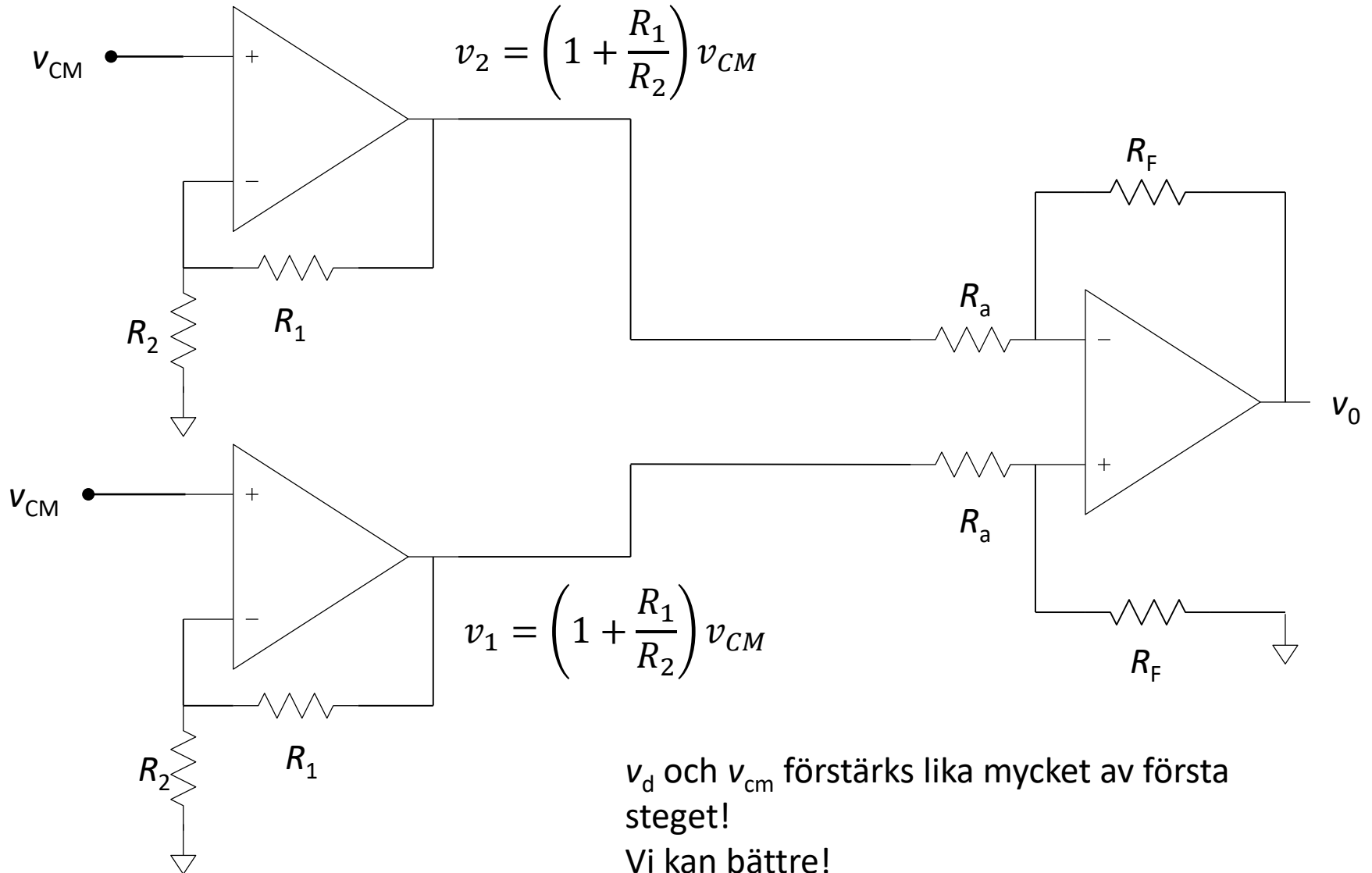
nano.participoll.com

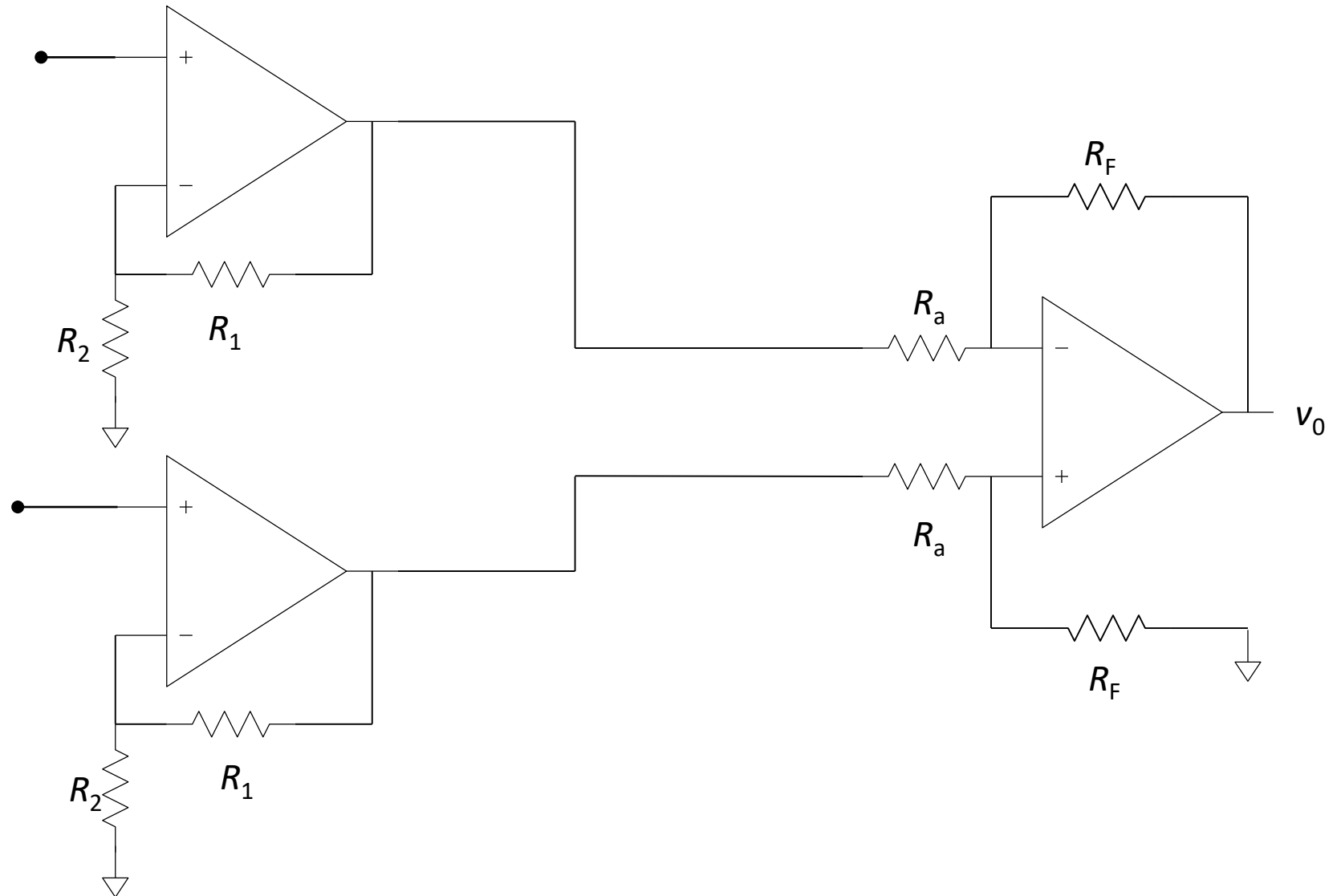
Differensförstärkare

Differensförstärkare – Common Mode

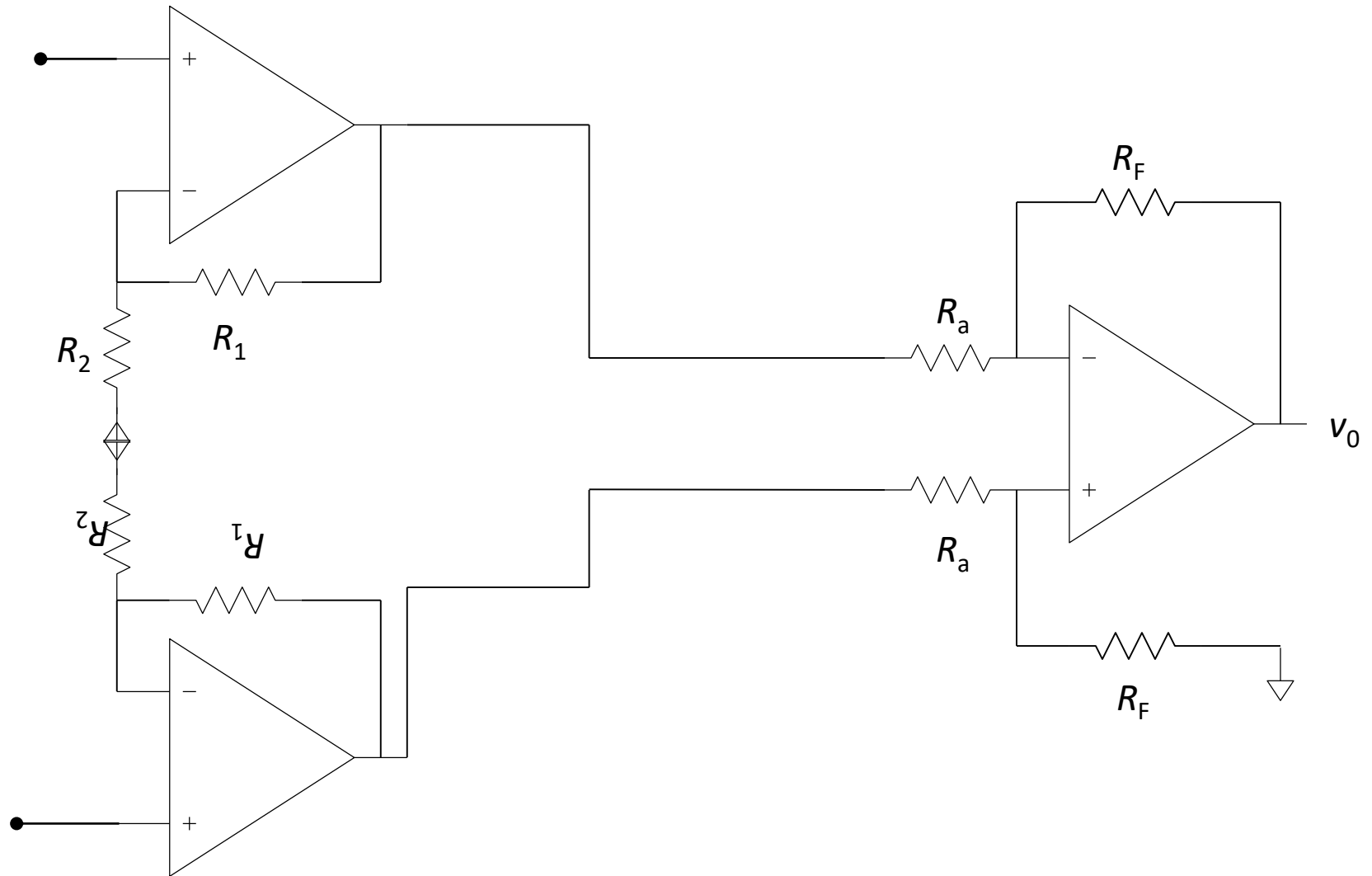

Differensförstärkare – Common Mode

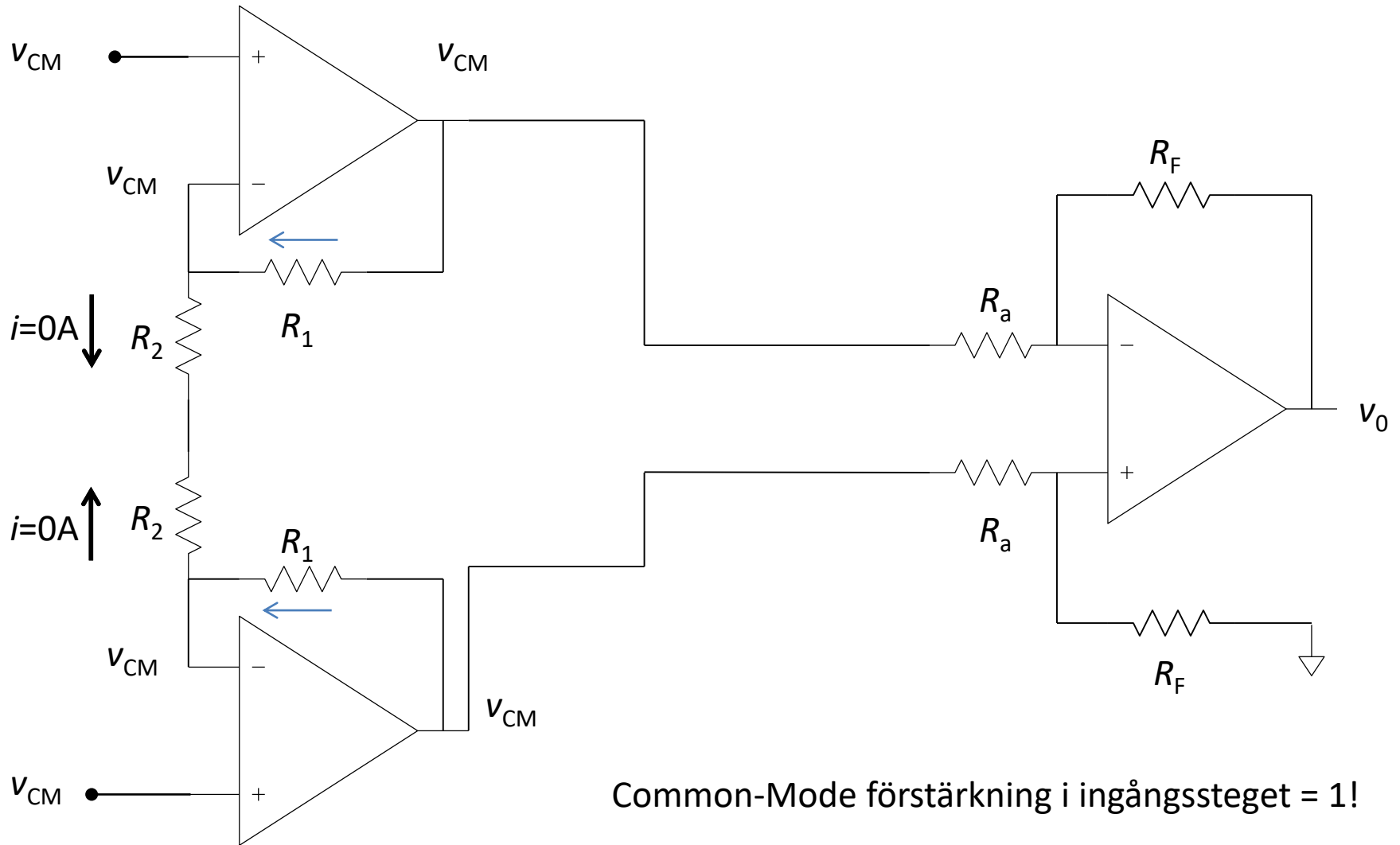

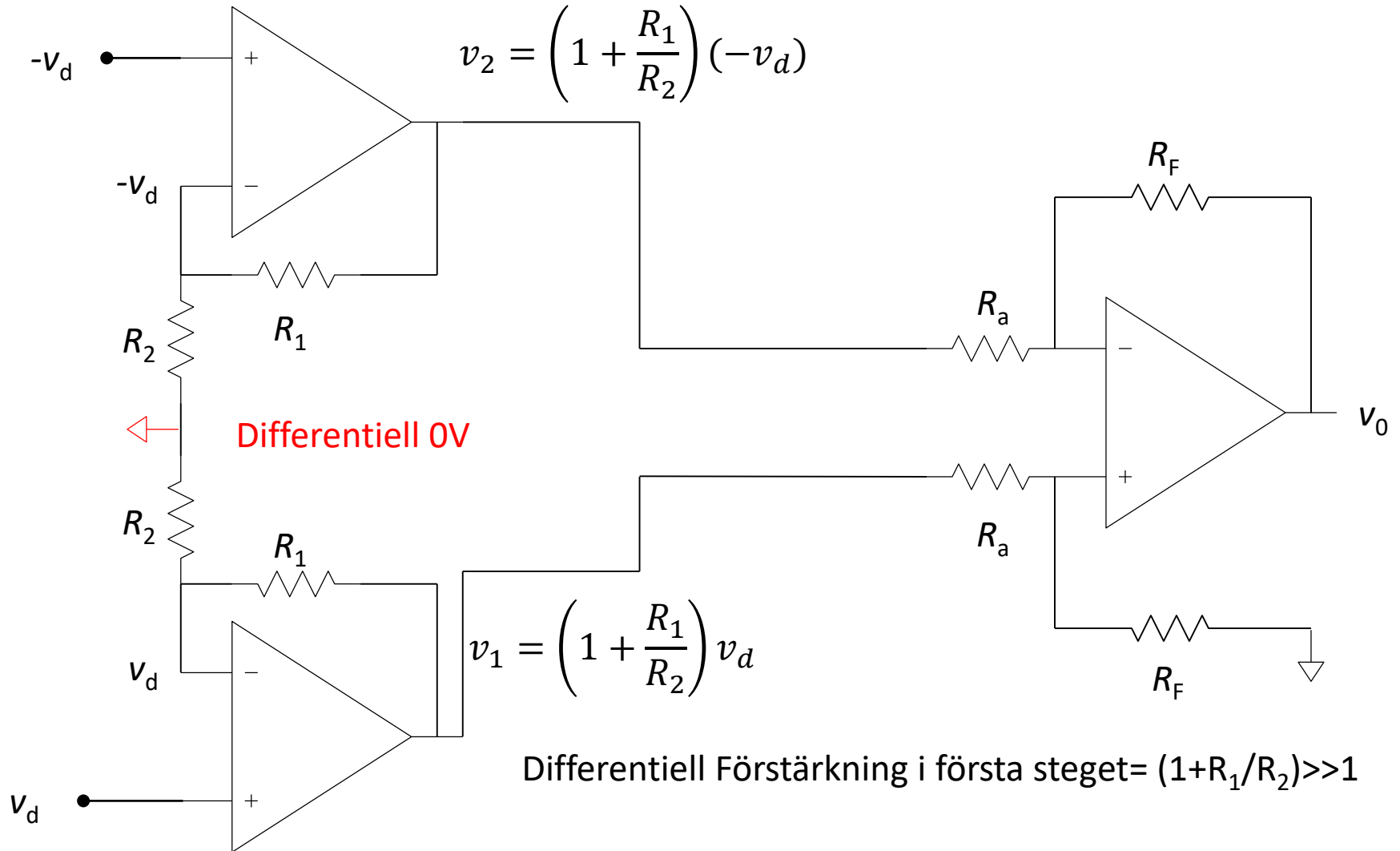
Differensförstärkare – Common Mode

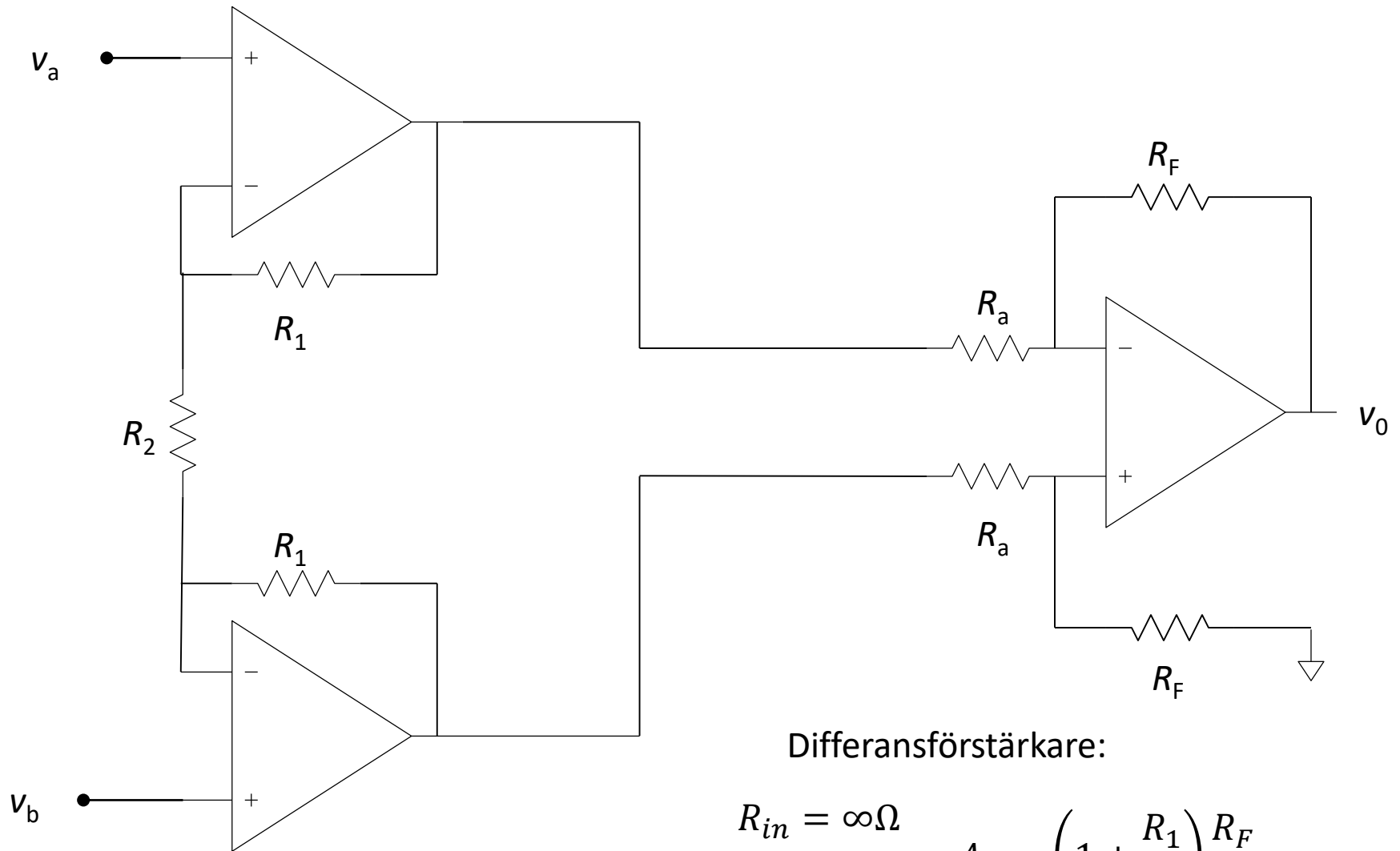
Differensförstärkare

Differansförstärkare – Differentiell Förstärkning

Instrumentförstärkare

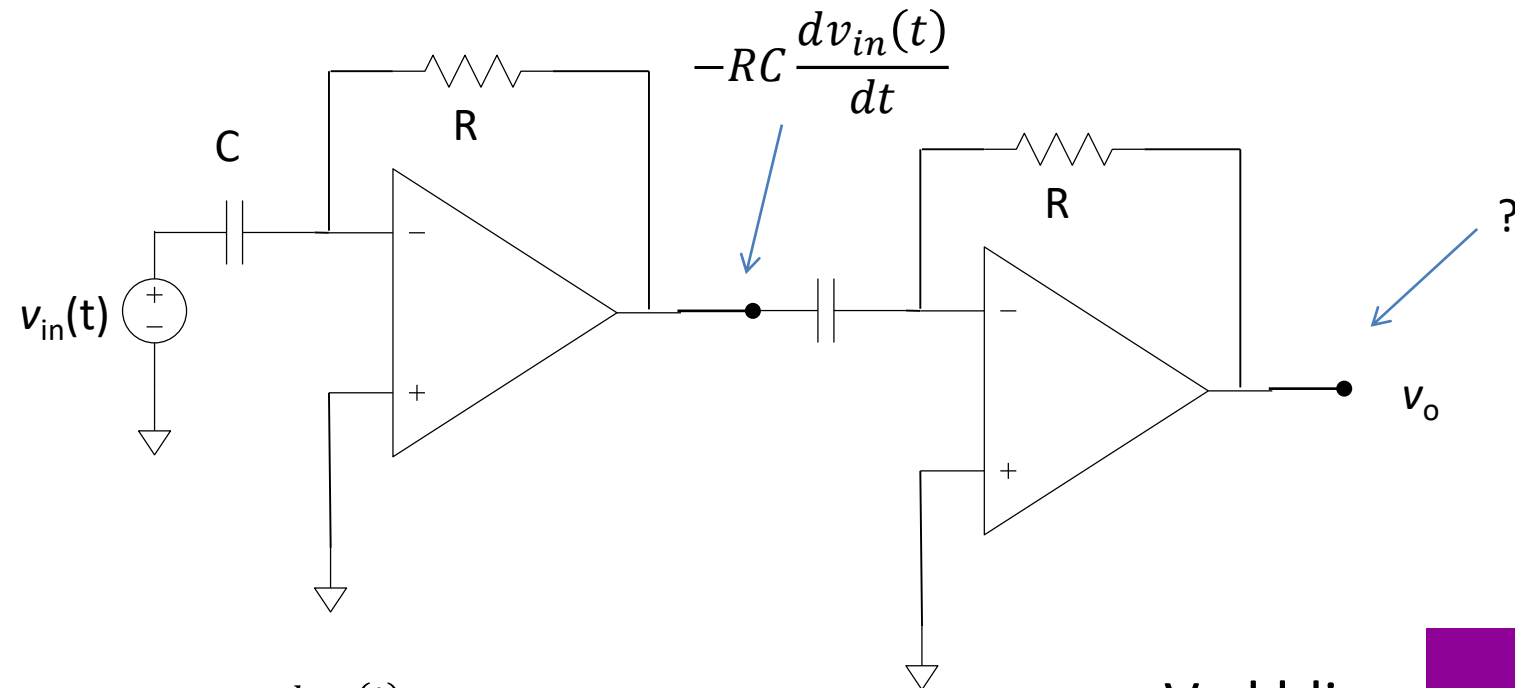
Differansförstärkare:

$$R_{in} = \infty \Omega$$

$$R_o = 0 \Omega$$

$$A_d = \left(1 + \frac{R_1}{R_2}\right) \frac{R_F}{R_a}$$

Kaskadkoppling

- A. $-2RC \frac{dv_{in}(t)}{dt}$
- B. $0V$
- C. $(RC)^2 \frac{d^2v_{in}(t)}{dt^2}$
- D. $-RC \frac{dv_{in}(t)}{dt}$
- E. ???

nano.participoll.com

Vad blir v_o om vi kaskadkopplar två derivator i räk? ?

